

25222

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 11.03.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Son dönemde, Türkiye'den yurtdışına ihraç edilen bazı gıda ürünlerinin çeşitli ülkeler tarafından kalite standartlarına uymadığı, sağlığa zararlı olduğu veya eksik belgeyle gönderildiği gerekçesiyle iade edildiği basına yansımıştır. Türkiye'den Avrupa Birliği'ne (AB) ihraç edilen ancak kontroller sırasında limit üstü pestisit tespit edilen ürünlere ilişkin iadelerde rekor seviyeye ulaşılmıştır. Özellikle son günlerde basına da yansıdığı gibi Tunus'a ihraç edilen 2.500 ton patatesten zararlı bakteri tespit edilmiş ve bakanlık yetkililerince imha edildiği belirtilmiştir. Bu durum Türkiye'nin tarım ürünleri ihracatına ve uluslararası itibarına zarar verebilecek ciddi bir sorun oluşturmuştur. AB, gıda denetimleri için Gıda ve Yemler için Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) adında bir uygulama kullanmakta olup RASFF tarafından hazırlanan en güncel yıllık rapor olan 2024 analizinde, ilgili dönemde en fazla bildirimin yapıldığı kategorinin meyve ve sebzeler olduğu belirtilmiştir. 2024 yılı raporuna göre Türkiye'den 492 üründen 323'ü, 2023 yılında da ise 346 üründen 122'si pestisit kalıntıları ve aflatoksin seviyesindeki fazlalıklar gibi nedenlerle geri gelmiştir. En çok geri gönderilen ürün bildiriminin taze biber ve limonda yapıldığı, reddedilen ürünler arasında kuru incir, nar ve antepfıstığı yer almıştır. İade edilen ürünler Türkiye'deki mevzuata uygun değilse imha ediliyor. Ancak

tonlarca gıdanın bu şekilde imha edilmesi günümüzün küresel sorunu olan gıda krizi ile beraber hem üretici hem de ülkemizin ekonomisine zarar vermektedir.

Bu Bağlamda;

- 1- Son 5 yılda hangi tarım ürünleri hangi ülkeler tarafından iade edilmiştir?
- 2- Tunus'tan iade edilen patateslerde hangi zararlı maddeler tespit edilmiştir? Türkiye'de yapılan analizlerle Tunus'taki analizler arasında yöntem veya standart farkı var mıdır?
- 3- Türkiye'den ihraç edilen tarım ürünlerinin, ihracat öncesi denetimleri nasıl yapılmaktadır? İhraç edilen ürünlerde pestisit kalıntısı ve aflatoksin seviyesi gibi kriterlere bakılmamakta mıdır?
- 4- AB ülkeleri gibi sıkı gıda standartlarına sahip pazarlarda, Türkiye'den gönderilen ürünlerin iade edilme oranı nedir?
- 5- Tarımsal ürün ihracatında yaşanan bu sorunları önlemek için Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mı? Varsa nelerdir?

